

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
ntea 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 206. szám.

Péntek, szeptember 10.

Győzelmes harcaink az oroszszal. Elfoglaltuk Dubnót.

Budapest, szeptember 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszintér:

Wolhíniában támadásunk előrehalad.

Tegnap az orosz harc vonalat Olykától északra áttörtük és Dubnot, a wolhíniai vár-
háromszög második várát bevettük. Tegnap délután osztrák honvédlövasság bevonult a városba. A folyón
felfelé fekvő záróerődök birtokunkban vannak.

Böhm Ermolli tábornok serege a felső Ikváig és Novo-Alexincén tul nyomult előre.

A Trembowlától nyugatra fekvő területen a Szerethen előnyomult orosz csapatokat majdnem mindennütt újra
visszavetettük. Itt tulerőben levő ellenség ellen folytatott küzdelemben német testőrzászlóaljnak von Zeu ezredes vezérlete
alatt különösen eredményesen avatkoztak be a harcba.

A Szereth alsó folyásánál és a Dnyeszter mellett aránylag esend uralkodott.

A Nowosjolka Koscinkowa melletti hadállásokért tegnap jelentett győzedelmes ütközetben s a gyalogos harcban
a Brudermann altábornagy vezérlete alatt álló lovasságnak kiváló része volt.

A Jasiolda vidéki osztrák-magyar csapatok egyes részei elfoglalták Michalin vidékét Rozanától délre.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, szept. 9.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja:

A Keleti tengertől, Olykától keletre fekvő területig nem történt lényeges változás.

A Jezlory és Nyemen között az ellenség szívíosan ellentáll. Csapataink közelednek Sielechez.

A Nyementől északra az ellenség a vereséget azzal kerülte el, hogy yisszavonultak a Zelwianka mögé, mely-
nek nyugati partját már csak utóvédei tartják. A hadcsoport 3550 orosz elfogott és 10 géppuskát zsák-
mányolt.

Lipót bajor herceg, tábornagy hadcsoportja:

Itt is elértük az ellenséges hátrvédekkel folytatott harcok közben több helyen a Zelwiankát.

Rozanától délre kioröszakoltuk az átkelést. A Rozanán osztrák-magyar csapatok Sielectől északkeletre elterülő
erdőn át nyomultak előre.

Mackensen tábornagy hadcsoportja:

Chomsknál elérte a Jasiolda északi partját. Észak felé irányuló előrenyomulásunkkal az ellenséget Bereza-

Kartuska elhagyására kényszerítettük.

A Sporowikle-té és a Dnyeper—Bug-csatorna között további tért nyertünk.

Délkeleti hadszintér:

Osztrówtól délre a Serethen át előnyomult ellenséget északi szárnyára vetettük vissza.

Az olasz háboru.

Budapest, szeptember 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszintér:

Az általános esend tart.

A Schluderbach-szakaszon csapataink gyenge ellenséges osztagokat vertek vissza tüzeléssel, amikor azok a Popena
menti hadállásaink ellen tapogatódzva előnyomultak.

Hasonlóképp visszavertek két olasz századot, amely a Peralba-szakaszon fekvő egyik támaszpontunkat tá-
madta meg.

Több ellenséges járőrt lelőttünk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A németek megint bombázták Gondont.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, szept. 9. Szeptember 8-ikáról 9-ikére virradó éjjel tengerészeti léghajóink jó eredménnyel megtámadták a londoni City nyugati részét, továbbá a Norwich melletti nagy gyártelepeket, valamint a middlesboroughi kikötőt és vasműveket. Erős robbanásokat és számos tüzet figyeltünk meg. Ellenséges ütegek hevesen lóttek léghajóinkra, de mindegyik sértetlenül tért vissza.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

A nyugati hadszíntér.

A németek győzelmes támadása az Argonneokban.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, szept. 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az Argonneokban tegnap Vienne le Chateautól északkeletre württembergi és lotharingiai ezredelnök támadásra törtek előre. Rohamozó gyalogságunk, melyet tüzéségünk derekasan támogatott, két kilométeren felül arcvonal szélességben és három-öttszáz méternyi mélységben elfoglalta az ellenséges állásokat és több támaszpontot, ezek között a franciák részéről sokat emlegetett Marie Therese erődíjművet 30 tisztet, 1999 főnyi legénységet elfogtunk, 48 géppuskát, 54 aknavetőt, 1 revolverágyut zsákmányoltuk.

Tegnapelőtről tegnapra virradó éjjelen Londonban a dokkokra, kikötőre és környékére bőségesen vetettünk robbantó és gyújtóbombákat. A hatás kielégítő volt. Léghajóink heves lövetésük ellenére sértetlenül tértek vissza. Német repülőgéprajok megtámadták Nancyt.

Törökország háborúja.

Budapest, szeptember 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Konstantinápoly, szeptember 9. A főhadiszállás jelenti:

Dardaneilla-front:

Az Anaforta-szakaszon a hó 6-ikáról 7-ikére virradó éjjel Mestantepe-Azma felé kiküldött felderítő oszlopaink behatoltak az ellenséges lövészárkokba és két gépfegyvert zsákmányoltak felszereléssel együtt, továbbá 15 municióját és 20 puskát, gépfegyvereket.

Az ellenség ellen alkalmazott tüzelésünkkel elpusztítottunk egy municióval megrakott angol kórházvonatot, amelyen ennek következtében robbanás történt.

Ariburnu szakaszon semmi jelentős esemény.

A Sedii-Bahr szakaszon ellenséges torpedónaszádok egy lekötött léghajó megfigyelése közben néhány percig lóttek a jobb és balszárnyon levő állásainkat, de semmi említésre méltó kárt nem okoztak.

Tengerszorosai ütegeink szept. 7-én elhallgattatták az ellenséges ütegeket, melyek a balszárnyon levő állásainkat lőtték.

Mortulimannál szétszórtuk az ellenséges csapatokat.

A többi fronton semmi jelentős esemény.

Rokkantjaink szép jövője.

Rokkantjaink ne legyenek keresetképtelenek, ne szoruljanak kegyelemkenyérre!

Ebben az egy mondatban van kifejezve az a szárnyrakelt és mindinkább duzzadó, emelkedő, gyönyörű szép eszme, amely most már Tisza István gróf miniszterelnök ezévi 3301. számú rendeletével állami szervezetet nyert s ezzel élő valósággá lett.

A rendelet, a maga hivatalos szárazságával, fejezetekre és paragrafusokra osztott részleteivel is olyan, szinte poétikus lendületű irás, amelyet meghatottság nélkül és a leglelkesebb örömezzésnek megilletődése nélkül alig lehet végigolvasni.

Petőfi, ha élne, ő se zengené ma többé keservésen: „A hosszú szolgálat jutalma egy érdempénz és — rongyos öltözet“, se másik költőtársa a béna katonáról, hogy „küszöbről-küszöbre járok...“

Nem. Akik a hazáért vérzettek, azoknak nem kell küszöbről-küszöbre járni. A csonkák, bénák is olyan egész emberek lesznek a háború után, akik fölemelt fővel, önérzettel mondhatják: Nem szorultam kegyelemkenyérre. Megkeresem a magamét és a családom eltartására valót

— becsületes, tisztességes munkával. Ha béna vagyok is: félkezem helyébe, félábrám helyébe nem mankót adott az állam. Adott új kezet, új lábat. Járhatok, kelhetek, ha bicegve is. És ha bicegve járok is, de: munkába járok. És, hogy ebbe járhatok, maga az Állam ad munkát. Megérdemlem. De azért hálás vagyok az Állam iránt, mely rólunk rokkantokról így gondoskodik, hogy egy csapatra rokkantságunkból fel is épít s ugyanakkor munkaalkalmakat nyújtván, emberi méltóságunknak önérzetét is növeli. Nem szorulunk kegyelemkenyérre! Megkeressük a magunkét. Hogyan?

Ugy, ahogyan a miniszterelnök rendelete és ezt megelőzőleg Klebelsberg államtitkár megnyitó beszéde egy szabadliceumi előadásban hivatalos, száraz formában elmondja.

Ennek a két kijelentésnek, rendelkezésnek veleje összetömörítve a következő:

A csonkított, béna és belső bajokban szenvedő katonák ügyének egységes irányítására, szervezésére és igazgatására egy új hivatal: a M. kir. Rokkantiügyi Hivatal állítatik.

Ez a hivatal elrendez mindent. Nemcsak Budapesten, hanem országsszerte. Mellék-hivatalok nyílnak Pozsonyban, Ko-

lozsvárott s aztán később az ország több helyén.

Ennek az állami hivatalnak célja és kötelessége lesz, hogy szervezi, fentartja és igazgatja a csonkított, béna és belső betegségben szenvedő katonák részére már eddig is rendelt intézeteket. Mint aminők: az orvosi utókezelésben és gyakorlati oktatásban részesítő intézetek. Mesterséges testrészeket gyártó műhelyek. Valamint a mezőgazdasági és ipari kereseti telepek és műhelyek. És még sok más egyéb, ami mind a rokkantakat támogatja.

Mindezeknek az intézeteknek, telepeknek és műhelyeknek az a célja, hogy akik még betegek, azokat meggyógyítsák és akik meggyógyultak, vagy művégtagokat kaptak: azoknak munkát is adjon az állam és a társadalom.

Az állam, Tisza István miniszterelnök rendeletében, gyönyörű szépen rakta le alapját annak a nagy, szép gondolatnak, hogy csonka-béna katonáink miként élhetnek tovább emberies, önérzetes polgári életet.

Mint eddig segített, segítsen tehát ebben tovább a társadalom is!

Rokkantjainknak így szép jövője lesz.

HIREK.

— **A honvédelmi miniszter Nagybecskereken.** Hazai Samu báró honvédelmi miniszter tegnap Belicska ezredes kíséretében átutazott Nagybecskereken s dr. Dellimanics Lajos főispán, kormánybiztos s az itteni katonai parancsnokok társaságában néhány óráig itt időzött.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontárvármegye törvényhatósága az időközben összegyűlt ügyek elintézésére szeptember hó 23-ikán d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre vonatkozó állandó választmányi ülés szeptember 22-ikén d. u. fél 4 órakor lesz.

— **Beírások a nagybecskereki inasiskolákba.** A fu-iparos inasiskolákban a beírásokat f. hó 11., 12., 13. és 14-én lesznek, még pedig délután fél 5-től kezdve, kivéve 12-én vasárnapon, amikor délelőtt 9—12-ig tartják meg. A beírások helye a régi törvényszéki épület (színházépület) emelete.

A kereskedőtanonciskolákban a beírásokat f. hó 11., 13. és 14-én tartják meg és pedig mindenkor d. u. fél 5 órai kezdettel ugyancsak a fentemlített helyiségben.

A leánytanonciskolákban a beírások e hó 12-én, azaz vasárnap délelőtt 9—12-ig lesznek a Juranics-utcai óvodában.

Felhívhatnak az iparosok és kereskedők, hogy inasikat az említett időben különben büntetés terhe mellett mulhatatlanul irassák be.

— **A külföldi állampolgárok jelentkezése.** A rendőrhatalóság ezután is közhírré teszi, hogy a 2987—915. M. E. rendelet 2. §-a értelmében a külföldi állampolgárok, akik a magyar szent korona országainak területén valamely községben bármily rövid ideig megszállani kívánnak, kötelesek utlevélüket nyomban megérkezésük után és közvetlenül távozásuk előtt a helyi hatóságnak láttamozás végett személyesen bemutatni. Az utlevél személyes bemutatása még akkor is eszközölendő, ha a külföldi Magyarország valamely községében vagy városában már megszállva volt.

— **A 29-ik gyalogezred őzikéje.** A 29-ik gyalogezred egyik egyéves önkéntes kaplárja írja nekünk a következő kedves momentumot:

— Járjuk a galicziai őserdőket. Tegnap ötórás gyaloglással vonultunk át az egyik erdőn. Átvonulás közben a vadakat mind kihajtottuk az erdőből s a végén már csak egy kis őzike futott frontunk előtt. Az erdő szélén az őzike megállt. Kifelé nem mert menni, háta mögött pedig a katonák sora riasztotta. Látni lehetett rajta, hogy azon tűnődött, hogy merre meneküljön. Végre is az erdő mélye vonzotta s visszaindult felénk. Persze elfogtuk és körülvettük. Megcirógattuk a remegő állatot, piros-fehér-zöld szalagot kötöttünk a nyakába s ráírtuk: „A 29-ik gyalogezred őzikéje”. — Azután szabadon bocsátottuk s a mi őzikenk boldogan nyargalt be az erdőbe a nemzeti színű szalaggal...

— **A péksütemény ára és a súlya.** A közönség köréből küldték be hozzánk a következő kérdést:

— Nagybecskereken miért 5 fillér darabonkint az ára a péksüteménynek és miért alig 3 deka a súlya, mikor Budapesten és másutt, távol a buza hazájától, darabonkint 4 fillér az ára s 5 deka a súlya a péksüteménynek?

Ajánljuk ezt a kérdést a pék urak és a piaci maximális árakat megállapító rendőrhatalóság figyelmébe.

— **A határátkeleési pontok megállapítása.** A m. kir. miniszteriumnak 1915. évi január hó 16-án 285—1915. M. E. szám alatt kelt rendeletével a nem Ausztriával szomszédos határvonalakon át külföldre irányuló és onnét jövő személyforgalomban az utlevélkötelezettség rendeltetett el. Ezen rendelkezés folytán a személyforgalom ellenőrzésének hatályosabbá tétele okából a belügyminiszter szükségesnek találta a határátkeleési pontok újbóli megállapítását, melyeken át az országhatár

a nem Ausztriával szomszédos határvonalakon átléphető. Ennélfogva a következőket rendeli:

Romániába és Romániából a határ átlépését csak a következő pontokon engedélyez: 1. Orsován a vasuti és gőzhajóállomáson. 2. Vodiczai közuti határkapunál. 3. A verestoronyi vasuti állomáson. 4. A verestoronyi közuti határkapunál. 5. A szurduki szorosban lévő határkapunál. 6. Predeál vasuti állomáson. 7. A predeáli közuti határkapunál. 8. A felsőtörsvári közuti határkapunál. 9. Az ósáncezi közuti határkapunál. 10. A bodzakerasznai közuti határkapunál. 11. A mikestelepi átkelőnél. 12. A szaláncz-fürésztelepi átkelőnél. 13. Gyulafalva-Kommandónál, illetve ez utóbbinak három átkelősi pontjánál: Musánál, Katajosiánál és Geránál. 14. A sósmezői közuti határkapunál. 15. Gyimesbükki vasuti állomáson. 16. A gyimesbükki közuti határkapunál. 17. A gyergyóbékási közuti határkapunál. 18. A gyergyótölgyesi közuti határkapunál. 19. A kőkerti átkelőnél. 20. A bálványosi átkelőnél. Minden más eddig engedélyezett határátkeleési ponton a Romániával való személyforgalmat a miniszter betiltja.

Szerbiába vagy Szerbiából az ország határának átlépését sehol sem engedélyezi. Egyéb külföldre irányuló vagy onnét jövő és hajókön lebonyolódó személyforgalmat Fiumében akként engedélyez, hogy a fumei szabad kikötőbe külföldről érkező és onnét külföldre induló hajók utasai az utlevélvizsgálatnak a kikötőbe, avagy ott kikötött hajókön a hajó állama szerint illetékes konzuli hatóság előleges értesítése mellett fognak alávetettni. Az utlevélvizsgálatot a fumei határrendőrkapitányság fogja teljesíteni.

— **Szalma- és kötéláruszállítás.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a neusandeci pórtanyagraktárnak sürgősen szüksége van nagyobb mennyiségű zsuppra (eséplét rozsszalma). A feladóállomás alapján számított árak feltüntetésével ellátott ajánlatok nyomban benyújthatók. Ugyanezen anyagraktár 3, 5 és 8 centiméteres hevederek, különböző kötelek, istrángok és vékony spárgák szállítására hirdet ajánlatot. Az ajánlatokban szintén feltüntetendő az ár, azonkívül minta is szükséges.

Színház, művészet.

Szept. 10. Péntek: Timár Liza.
Szept. 11. Szombat: Vándorfeeskék. (Operette-újd.)
Szept. 12. Vasárnap: d. u. Tiszavirág, este: Vándorfeeskék.

* **A tündérlaki lányok.** Zsufolt ház élvezte tegnap este ismét Heltai Jenő kitünő színjátékát, amelyet Balla társulata ezuttal is gondos rendezésben és kiváló előadásban adott

elő. A báró szerepét Balla Kálmán tegnap is tökéletes művészettel játszotta s méltó partnere volt Boriska szerepében Balláné. A többi Tündérlaki lányokat Takács Piroska, Czakkó Mici és Császár Rózi játszották megfelelően s főleg Császár Rózi bájos és találó rajzát nyújtotta Sáríkáknak Gondosan és jellemzően adta Miklóssy Ferenc Pázmán szerepét, Parlagi Béla pedig kifejező és jóízű szatírával játszotta a tornatanárt Jó volt Bergné szerepében Heltai Nelli is. A szereplőket egész este meleg ovációban részesítette a közönség, amely várta a darab kitünő szerzőjének a színlapon hirdetett megjelenését, ami azonban elmaradt.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A németek légi támadásai Anglia ellen.

Budapest, szept. 10. A „Torontal” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Londonból sürgönyzik:

A Reutter ügynökség közleménye szerint, ez elmúlt éjjel három Zepelin a keleti grófságok ellen támadást intézett. A ledobott bombák tizenöt embert megöltek, negyvenháromat megsebesítettek, tizenöt házat rombadöntöttek. (M. T. I.)

A balkáni helyzet.

Budapest, szept. 9. A „Torontal” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szolónikiból sürgönyzik:

Szerbiából érkező utasok beszélik, hogy a szerbek a zajecsbéri élelmiszer és municiókészletet Nisbe szállították.

Szentpétervárról sürgönyzik: A Novoje Vremje hevesen támadja Bulgáriát, hogy elárulta Oroszországot akkor, amikor legnagyobb szüksége volna segítségére.

Elsülyesztett francia gőzös.

Budapest, szept. 10. A „Torontal” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Párisi jelentés szerint a Bordeaux francia gőzöst e hó hetedikén német buvárhajó ágyulóvésszel elsülyesztette. A legénység megmenekült.

PRO PATRIA!

SPIRA HERMANN és neje született GRÜNWALD EUGÉNIA úgy a saját, mint gyermekei ELZA, férj. GRÜNFELD ÁRMINNÉ, LIDIA, KÁROLY és ERNA, GRÜNFELD ÁRMIN, valamint az összes rokonok nevében a mély fájdalomtól megtörtén tudatják, hogy felejthetetlen fiuk, testvérük, sógoruk, illetve rokonuk

SPIRA ANTAL

A CS. ÉS KIR. 61. GYALOGEZRED HADAPRÓDJA

virágzó életének 21-ik évében szept. hó 2-án fejlődés által az olasz harc téren a királyért és hazáért harcolva hősi halált halt.

Nagybecskerek, 1915. szeptember hó 10.

ÁLDÁS ÉS BÉKE LENGJEN DRÁGA HALOTTUNK FELETT!

Czaich-féle törvényesen védett

AMOR CRÈME

kapható mindenütt.

Üdít, szépít, fiatalít. Egyedüli créme, amely nagymennyiségű pudert és sok növényi kivonatot tartalmaz. Emel-fogva legjobban fed mindenféle arctisztatlanságot. Szeplős, májfoltos arcnak valóságos áldás. Vörös arcot halványítja, tubarnát hófehérré varázsolja. Csak akkor valódi, ha minden doboz créme és szappan selyem szallaggal van átkötve és fertombakt blombirozva.

Crème ára 2 K, szappan 1.50 K.

Ha nem tudná valódi minőségben beszerezni, forduljon azonnal

Páduai Szent Antal gyógyszeriarhoz Szabadka,
Szegedi-ut 109. (Cimre ügyeljen).

414-36.20

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó
eredménnyel végzett fiu heti-
fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Nagybeeskerek város rendőrkapitánysága
5550—915 rk. szám.

Hirdetmény.

Nagybeeskerek r. t. város rendőrka-
pitányság közhírré teszi, hogy folyó hó
6-án egy 9—10 hónapos csődör csikó bi-
tangásban találtatott. Amennyiben az
igazolt tulajdonos folyó hó 17-éig nem
jelentkeznék, az nyilvános árverésen el
fog adatni. Az árverés órája f. hó 17-én
dobszó utján fog közzététetni.

Nagybeeskerek, 1915 szeptember 9.

Dr. Deák
rendőralkapitány.

Keresek vállalkozót nagy mennyiségű buzaszalma szállításra

kinek 4 Hofherr és Schrantz-
féle teljeskörű lóprést ren-
delkezésre bocsájtok.

Válassz „Szép kereszt” jelige alatt
a kládóhivatalba. 500—11

Két egymásba nyíló elegánsan butorozott szobát szeptember 15-re keres fiatal házaspár.

Ajánlatokat a kiadóhivatalba 1883. sz. a.
499—2.2

Kezdő irodistanó fizetéssel felvétetik helybeli nagyobb iparvállalatnál

491—x 5 Cim a kiadóban

Egy nagyobb nagybecskeraki szőlő ezidei termése egészben eladó.

Cim e lap kiadóhivatalában.
493—x4

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigváltó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bäuerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.